దెయ్యా-మేనా

గుడిపాటి వెంకటాచలం

ఆ నాటకం, చావని ముసలి పీనిగ మల్లే, యీడ్చుకుని యీడ్చుకుని సమాప్తి చెందేప్పటికి సరిగ్గా నాలుగయింది. మూడణాలు చెల్లించడమువల్ల—ఆ విలవ పూర్తిగా గ్రహించందే బయటికి రా బుద్ధి పుట్టలేదు. "ఇప్పుడేం నిద్ర? పదండి క్రిష్ణ వొడ్డుకి. స్నానం చేసి హోటలికి చేరు కొందాము" అన్నాడు ఒకడు.

రామ మోహన లైబ్రరీ దగ్గిర బ్రిడ్జీ దాటి కాలవకీ నదికీ మధ్య యెత్తుగా ఉన్న గట్టునే నడుస్తున్నాము. ఓ చేతి పక్క అన్ని కష్టాలూ మరిచి నిద్రపోతున్న పట్టణమూ, రెండో చేతి వేపు వెన్నెట్లో నిద్రపోతున్న ఇసికా, దూరంగా శీతా నగరం కొండల పక్కన నిద్రపోతున్న నది పాములాగు అల్లుకుని పడుకుంది. గట్టు కింద వున్న తోటల్లోంచి అవ్యక్తమయిన పరిమళాలు—అప్పుడే వికసించే పువ్వులోంచిగావును వొస్తున్నాయి. అప్పుడప్పుడో కోడి కూత, మా అడుగుల చప్పుళ్లు విన్న కుక్క అరుపు...ఒకడు వెనక్కి తిరిగి "ఆ మంట యేమిటి" అన్నాడు.

"శవం"

"ఒరే దెయ్యాలు – దెయ్యాలు అంటారు: ఒకటీ కనబడవేం?"

"అన్నట్టు నేను దెయ్యం కథ చెపుతాను, వినండి. నేను స్వయంగా ఎరిగిన విషయం."

"వొద్దుగాని—నాకు దెయ్యాలే కనబడితే—కామ దెయ్యాలు ఆడవి కనబడితే బావుండును."

"ఎందుకు?"

"ఆ తమాషా, ఆ అనుభవం ఎట్లా వుంటుందోనని."

"కాని వాస్తవము కాని ఆ మాయ మనుషులతో ఏం సౌఖ్యం?"

రటన

"ఈ మనుషులు మాత్రం నిజమా? వీళ్లూ కల్పనలే నేమో!"

"అయితే లోకమే అబద్ధం."

"ఆ ఆడ దెయ్యాలు మనిషిని రక్త మాంసాలు పీల్చేస్తాయిట."

"ఈ నిజమయిన ఆడవాళ్లు అంతకన్నాను!" అన్నాడు సినిక్.

కొంత సేపటి కిందట మమ్మన్ని కలుసుకొని ఒక పల్లెటూరు కుర్రాడు ఆ దోవనే నడుస్తున్నాడు. అతను "అయ్యా రెండు నెలల కిందట ఒక సంగతి జరిగింది, చెపుతాను, వింటారా? నిజమయిన సంగతి."

"చెప్పు."

"మాది యీ జిల్లా కాదు. ఈ వేపు వాణ్ణి అయితే మీతో యీ కథ చెప్పనే చెప్పను. కారణం చివరికి మీకే తెలుస్తుంది. మా దొక పల్లెటూరు. రెండు మయిళ్ల దూరంలో యింకొక పల్లె ఉంది. దాంట్లోనండీ, ఇంకో వూరు మునసబు ఒక బ్రాహ్మణామెను వుంచాడు. నే నాయన కింద కమతగాణ్ణి. చాలా పలుకుబడి కలవాడు. వోట్లకూ-దానికీ గొప్ప గొప్పవారు వొస్తారు ఆయన యింటికి. ఈ వ్యవహారం పయికి తెలియడం అయనకి యిష్టం లేదు. వారానికి రెండు సార్లు-బాగా చీకటి అయిం తరవాత వొస్తాడు. తెల్లవారక ముందే వెళ్లిపోతాడు. ఆయన వూరినుంచి మా పల్లెకు నేను ఆమె యింటి ముందునించే వెళ్లాలి. మునసబుగారు వొచ్చే రోజున ఆమె స్నానానికి నీళ్లూ, భోజనమూ, గంధమూ, పూలూ, అన్నీ సిద్ధంగా వుంచుతుంది. అందుకని నాచేత ఆమెకు కబురు పంపేవాడు: ఎప్పుడన్నా ఆయనకు రావడానికి వీలులేక పోతే!

ప్రతి రోజూ నేను ఆ దోవనే వెడతాను గనక నాకోసం ఎదురు చూడడం ఆమెకు మామూలయింది.

"మునసబుగారు యీ రోజు రారు" అని నేను చెపితే

"ఇల్లా చూడు-ఇవన్నీ యేం చేసుకోను" అని నన్నడుగుతుంది.

ఆమె నిరాశ చూసినప్పుడు నాకు దిగులు వేసేది.

"ఏం చెయ్యను, యీ భోజనమంతా, నువ్వయినా తిని వెళ్లు," అంటుంది.

ఓ రోజు ఆమె పుట్టిన రోజు పండగ. మునసబుగా రామెకి సేలమంచు పట్టుచీరె పంపారు.

"ఈ సాయింత్రము తప్పకుండా అయ్యగారిని రమ్మను" అంది. నేను సాయింత్రం తిరిగీ వెళ్లి "మంత్రిగారు అవసరంగా కబురు పంపితే పట్నం వెళ్లార"ని చెపితే, ఆమె మొహం చూడవలసిందే, తలంటి పోసుకుని, ఆమె పెద్ద జుట్టు వేళ్లాడేసుకొని దొడ్డి గుమ్మంలో నుంచుంది. దొడ్లో, బీరపువ్వులూ, చంద్రకాంతలూ, విక

సిస్తున్నాయి. బావి దగ్గర బురదలో చేమ మొక్కలు చావగా పెరిగాయి. సాయంకాలపు ఎండ ఆమె పచ్చని వొంటిమీద పడుతోంది. ఆమె విచారం చూస్తే నాకే దిగులు వేస్తోంది.

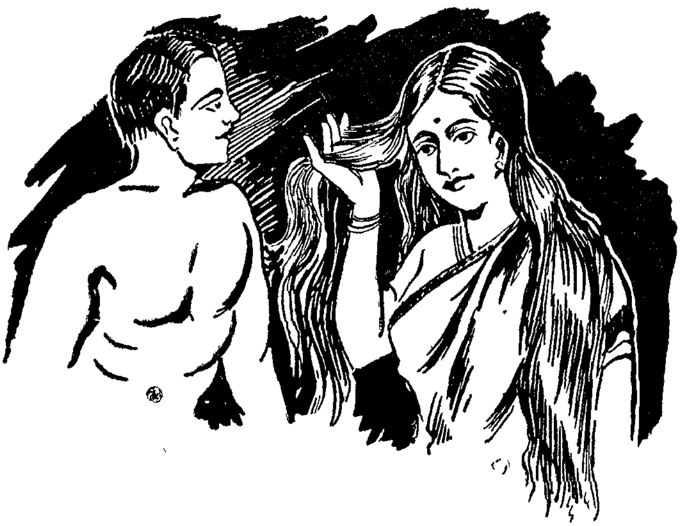

"ఏమిటి ఆలోచిస్తున్నావు" అంది.

"మీ విచారం."

ఆమె నవ్వింది.

"తరవాత."

"ఇంకేముంది నాకు? మీ విచారమే."

"నాకు విచారం లేదు నాయనా, నీవు వున్నావు గదా" అని నా తలను తనకు అదుముకున్నది.

భోజనం చేసి అక్కడే పడుకున్నాను. అటు తరవాత మునసబు రాని విచారం ఆమెకి వుండేది కాదు. మునసబు పోషిస్తున్నా డన్న మాటేగాని, మర్యాదలో చిక్కి తన వొస్తువును తానను భవించే యోగ్యతనే పోగొట్టుకున్నాడు. నే నయితేనా అటువంటి మనిషి కోసం, మునసబు మర్యాదా కాదు, ఆ వోట్లు తీసుకునే మంత్రుల మర్యాదాన్ని కూడా తన్నేసి వొస్తాను. కాని మా వూళ్లో బడి పంతులంటాడు కదా, ఆ మంత్రులకి, నా శారదమ్మని తల దన్నే మనుషులుంటారనీ — వారే మంత్రిత్వాన్ని నడుపుతారనీ అంటాడు.

మాకు తెలీకండా మునసబు వొస్తా డేమోనని భయం వుండేది గాని, ఆ యింటికి మంచి అందు బాటులో చక్కని దొడ్డి దారి వుంది.

ఆ నాడు నాకు మునసబుగారు పని చెప్పారు. తెల్లార కట్టే లేచి యింకో వూరికి కబురు తీసుకు పొమ్మని, ఆ రాత్రి మునసబుగారు వొచ్చే రాత్రి కావడం చాత మా యింటోనే పడుకున్నాను. కాని శారదమ్మ గారితో సాయంత్రమే కాలం గడిపి వొదలలేక వొదలలేక యింటికి వెళ్లాను. కాని పడుకున్నా, మునసబు రావడమూ, పక్కమీద నేను పడుకున్న చోటే పడుకోడమూ నేను వొత్తిగిలి అనుకున్న చోటే అనుకోడమూ ఆమె యిష్టం లేని యిష్టం నటించ వలిసి రావడమూ తలుచుకుని బాధ పడి

పడి ఆమెరూపధ్యానంతోనే నిద్ర పోయి నాను.

కోడి కూతకు లేచి బయలు దేరాను. పెద్ద చంద్రుడు చేలమీద నవ్వుతున్నాడు. తుమ్మ లోంచి చలిగాలి వీస్తోంది. మునసబు లేస్తాడు, వెళ్లేప్పుడు మళ్లా శారదమ్మను అనుభవిస్తాడు, అనుకుంటో, దోవ వెంబడి పోతున్నాను. చేల వెనక తుమ్మల అడివి నల్లగా కనబడుతోంది. వెనక గడ్డి బండ్లు వొస్తున్నాయిగావును, యెద్దుల మెళ్లో గంటలు వినపడుతున్నాయి. నా ముందు చాలా దూరంగా వొంతెన మీద యెవరో కూచున్నారు. దగ్గిరికి వెళ్లక-ముందే నే నెవరో యెరిగిన వారని తోచింది. అకారణమయిన భయం వేసింది. దగ్గిరికి పోయి నప్పుడు చూద్దును గదా శారదమ్మే.

జుట్టు విరబోసుకుని వుంది, అయితే రాత్రి పూలు పెట్టుకుని జడ వేసుకుందే అనుకున్నాను. జుట్టు వొంతెన్నీ ఆమె రొమ్ములనీ కప్పుతోంది. తెల్లని చీరె నేను సాయింత్రం చూసిన మజిలీను రెవిక—పైకి యెత్తిన చేతులు—మీద వెంట్రుకలు—ఆమే—ఆమె నా వంక తల యెత్తక కళ్లు కప్పుకొని యేడుస్తోంది. నివ్వెర పోయి నాను.

"ఏమిటిది."

చప్పున లేచి చెరుగుతో కన్నీళ్లు తుడుచుకుంటో "వొచ్చావా - వెనక బళ్లు వొస్తున్నాయి, ఇట్లా రా" అని నన్ను పక్క పొంత దారిలోకి తీసి కెళ్లింది. అది అడవిలోకి పక్క దారి. నే నాదారిని తెల్లవార కట్ట వెడతానని శారదమ్మతో సాయింత్రం చెప్పి వుండడము వల్ల నా కేమీ ఆశ్చర్యం కలగలేదు. మాట్లాడకండా వడిగా నడుస్తోంది.

"ఏమిటి చెప్పు, ఇంక భయం లేదు. ఇక్కడ చెప్పు."

"రా, చెపుతా."

"చెపితే గాని రాను."

"నాయనా—నీవు వెళ్లావా! అయన వొచ్చాడు. ఎవరో చెప్పారుట: మన సంబంధం తెలిసింది. నన్ను చావకొట్టి తరిమేశాడు. ఏం చెయ్యను? చద్దా మనుకున్నాను. నిన్ను విడిచి ఎట్లా చావను? వొచ్చేశాను."

"ఏం చేద్దాం."

"...లూరు, పోదాం. అక్కడ మా వాళ్లున్నారు. ఆ వూరు పోవడానికి అడివి దాటాలి."

"నేను..."

"నువ్వు కనపడ్డావా; చంపుతాడు. రా."

"మరి..."

"ముందు రా, తర్వాత మాట్లాడు కుందాము."

ఎప్పటికంటే అందంగా వుంది. నా దగ్గిరికి వొచ్చి లాలించ దేమా అనుకున్నాను! గాని నా మనసంతా ఆమెకి తటస్థించిన కష్టం మీద వుంది. ఏం చేసుకోను యీమెని! మా అమ్మ యేమంటుంది? ఎట్లా బతుకుతాము? దగ్గర వున్న యిరవై మూడు రూపాయిలు యెన్నాళ్లు వొస్తాయి? అని యోచిస్తున్నాను.

ఆమె నడుస్తోంది. నేను వెనకనే వెడుతున్నాను. కారణం లేని అనుమానమూ భయమూ కలిగినయి. కాని అవే రొమ్ములు,— ముందుకు విపరీతంగా కొనలు తేలినవి. అవే పిరుదులు—జుట్టులోంచి దవనం వాసన—ఆమె మొహానికి యెప్పుడూ రాసుకునే రాజాస్నో పరిమళం—ఎట్లా సందేహించను?

పొదలు తప్పించు కుంటూ, చర చరా, ముళ్లూ, తేళ్లూ భయం లేకండా వెడుతోంది. ఆ తప్పించుకొనే నేర్పరి తనమే నా కనుమానము వేసిందనుకుంటాను. . మళ్లా చూశాను_ ఛా_ఏమిటా భయం. ఆమె వీపు మీద నా నీడ పడుతోంది. వెన్నెట్లో ఆమె బుజాలు చూసి ఆమెని ఆ చేలల్లో ఆ గట్టున అక్కడే పట్టుకు పడుకో పెట్టాలనిపించింది.—చల్లని ఆకాశం కింద. కాని భయంతో వొణికాను. నాకు అందకుండా నడుస్తోంది. బుజం మీద చెయ్యి వెయ్యాలని తొరగా నడిచాను. అంద లేదు. ఆమా వేగం హెచ్చింది. చప్పున ఒక సంగతి జ్ఞాపక మొచ్చింది—శారదమ్మకు అమిత భయం. నా చెయ్యి పట్టుకుని గాని మంచం దిగదు రాత్రిళ్లు—ధైర్యంగా యిప్పుడు "ఆగు" అన్నాను, అధికారంతో. నేనాగాను. ఆమే ఆగింది.

ఎగా దిగా చూశాను. ఇంకా చెంపల మీద కన్నీళ్లు, పాపం, వెన్నెట్లో మెరుస్తున్నాయి.

"ఎవరు నువ్వు" అన్నాను.

దిగులుతో చూస్తోంది. ఆ చూపు—పేగులు గడ్డ కడ తాయి. ఈ లోకపు విచారం

కాదు. అన్ని ఆశలూ పోయి—నశించి—బూడిదె అయిన చూపు.

"నీకు తెలీదూ."

"తెలీదు. ఎవరు నువ్వు?"

చప్పున పక పకా నవ్వింది. ఆ నవ్వు—అది మాంసము లేని పెద వుల్లోంచి—చీకి పోయిన బొమికల గల గల శబ్దాన్ని ధ్వనింప చేసే నవ్వు.

గడ గడా వొణికాను: నిర్మానుష్య మయిన ఆ చెట్ల మధ్య. ఆమె ఆకారము మారి పోయి నట్టు తోచింది.

ఆమె కాదు నిశ్చయ మయింది.

ఎట్లా! ఏం చెయ్యను? ఎట్లా తప్పించు కోను?

పిచ్చి దేమో నను కున్నాను నేను. కాని పిచ్చిది యిన్ని వేషాలు వెయ్యదు. పిచ్చికి కూడా ఒక ధోరణి ఉంటుంది అనుకున్నాను గావును, పిచ్చిది అని పించలేదు.

ఎట్లా నాగతి ఏమిటి?

పారి పోతే రోడ్డు మీదికి! వెనక్కి తిరిగితే దెయ్యాలు చంపి వేస్తాయని జ్ఞాపకం వొచ్చింది. జుట్టు చిక్కించు కుంటే స్వాధీన మవుతాయి యీ భూతాలు.

"శారదమ్మా"

"ఏం"

"ఇట్లారా"

అని దగ్గిరగా వెళ్లి చప్పున దూకి జుట్టు వేపు చెయ్యి జాచాను. ఏమయిందో తెలీదు. దూరంగా వెళ్లి అందకుండా చేతులు జాచి నవ్వుతో "రా" అంది.

వెళ్లాను. తానూ వెనక్కి తిరిగి నడిచింది. నడి చాము. ఎందుకు వెళ్లానో?...ఆగితే చంపుతుం దేమో నని భయం. వెడితే! అడివి లోకి తీసుకు పోయి పీక్కు తింటుం దేమో—ఆగితే యిక్కడే తింటుంది. చుట్టూ చూశాను. ఎవరూ లేరు. ఆమె వంక చూశాను. శారదమ్మ! నిన్న సాయంత్రం నన్ను ప్రేమతో కావిలించుకొని యేడ్చిన శారదమ్మే! అదే నడక! అదే మనిషి! ఎంత విచిత్రం. నన్ను తింటుందా? అంత ప్రేమించి! దెయ్య మయితే నేం? నామీద కోపం ఎందుకు? పాపం! ఆ మునసబు అంతా తెలిసి నరికాడు గావును! ఇంక చూడను శారదమ్మని: ఆ పైకీ కిందికీ స్ప్రింగు లాగు వూగే రొమ్ముని: ఆ నున్నని తొడల్ని...ఆ పెదిమి కొరకడాలు, ఆయాసం—అన్నీ యిక లేవు. నిజంగా శారదమ్మ కాదా! ఒక సారి తెలివి రాకూడదా ఆమెకి? నన్ను గుర్తించి ప్రేమతో చూడ కూడదా!

"శారదమ్మా"

"మాట్లాడకు రా ఆ యేటి గట్టున చెట్టు కింద—అందంగా వుంటుంది. రా."

నా కంఠం విని నా ఆశ గ్రహించి వుంటుంది. నా కేమీ అపాయం చేయదు. అని ధైర్యం చెప్పుకొని పోతున్నాను.

వంతెన—యేటిగట్టుచేరాము - నల్లనిచింత చెట్టు నీడలోకి ఒక్క వురుకు వురికింది.

" రా "

" రాను"

" రా. మాట "

" ఎవరు. చంపారు నిన్ను ? "

" నన్నా "

" చంపారు నిన్ను ! "

" నన్నా "

" చంపారు నిన్ను. పాపం. దెయ్యం. నువ్వు దెయ్యం. నేను ఆంజనేయుల్ని తలుచు కుంటాను.

" ఏ ఆంజనేయులు? ఇట్టారా "

" రాను. పో. పిశాచీ "

చీకట్లో తెల్లగా దీనంగా నుంచుంది.

" రావూ "

ఎవరో వొస్తున్న చప్పుడు

" పోనీలే. వెడ తాను "

నవ్వుతో నీళ్లల్లోకి దూకి మాయ మయింది. నేను నీళ్లలో చలనము లేకుండా తేలే చంద మామను చూసి ఆశ్చర్య పడు తున్నాను.

మళ్లా పల్లె ఎట్టా చేరుకున్నానో తెలీదు. ఒకటే ధ్యాస—శారదమ్మ శవాన్ని చూడాలని. ఒక్క సారి ఆమె చేతిని తాకాలని—మూసు కున్న ఆకళ్లని—బిగుసుకున్న ఆ గొమ్మల్ని—చూడాలని సరాసరి ఆయింటి దగ్గిరికి పోయినాను. ఇంకా బాగా తెల్ల వార లేదు. మునసబు ఇంకా వుంటాడా అంత పని చేసి ?-తలుపు కొట్టాను. తీసే వుంది. గుండెలు కొట్టు కుంటో లోపల అడుగులో అడుగు పెట్టాను. చీకటి—మెల్లిగా వొణుకుతో మంచం దగ్గిరికి అడుగు వేస్తో వెళ్లాను. ఎక్కడ రక్తంలో అడుగు పడు తుందో—మంచం మీద—ఏమి టది : తెల్లగా పడి వుంది. అదే చీరె—అదే స్నో వాసన—ఆ దెయ్యమే వచ్చిందా ? శవమా ? మెల్లిగా చేతిమీద చెయ్యి వేశాను. చప్పున పట్టు కుని కళ్లు తెరిచి చూసింది. " రా. పడుకో " అంటోంది.

నేను కెవ్వున కేకవేశాను. పక్క మీది నించి దూకింది. నేను వీధిలోకి ఒక్క పరుగు

తీశాను. వొచ్చి గుమ్మంలో నుంచుని ఆశ్చ ర్యంతో చూస్తోంది. పది నిమిషాలు పట్టింది నాకు, బతికి వున్న శారదమ్మే నని నమ్మడానికి. లోపలికి పోయి కావిలించు కుంటే ఆనందంలో మధ్య మధ్య భయం.........

కథంతా చెప్పాను.

"అన్నా: చచ్చి పోయి వుందువు కదా! అది ఎవత్తో—ఎందుకు పిశాచ మయిందో! ఏకోర్కెలు దానికి తీర లేదో! మన సంగతి యెట్లా కనిపెట్టిందో! నేను చచ్చినా, నీకు అపకారం తలచ గలనా?" అంది.

తెల్లార కట్ట జరిగింది కల ఏమో అను కున్నాను. కాని మధ్యాహ్నం మావూళ్లో బండి శేషన్న కనపడి—

"ఏమిటి వెంకన్నా, తెల్లార కట్ట ఆ వోం తెన మీద కూచుని ఎవరో ఆడ మనిషి నీతో మాట్లాడు తోంది? ఎవ రేమిటి" అని అడిగాడు.

ఏమంటారు?

గుణము లేకపోయిన ఆరు రూపాయలు వాపసు చేయబడును.

గర్భ సంజీవి తైలము

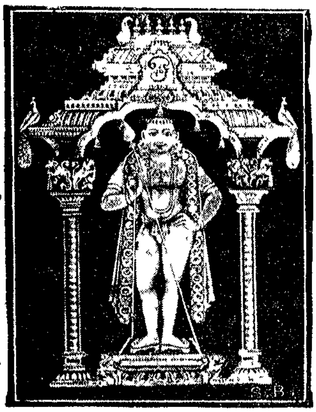

స్త్రీలకు బహిష్ఠ కాలమున వచ్చు ముట్టు కుట్టును ఈ మందు తత్క్షణమే పోగొట్టును. మాసాంతమునకు సరిగ బహిష్టలు కాని స్త్రీలకు సాధారణ ముగా వచ్చు రోగములన్నిటిని, అనగా దగ్గు, అంటుకుట్టు, జ్వరము, వాయువు, అసంపూర్ణ రక్త స్రావము, తలదిమ్ము, తలనొప్పి, ఒళ్లు నొప్పి, కీళ్ల నొప్పులు, దేహము ఊదుట, కడుపు పెరుగుట, లేవలేనట్టి బద్ధకము, తల తిరుగుడు, మూర్ఛ, ఆకలి లేకుండుట, భోజన మన్న అసహ్యము, ఒక చెంబు నీటినికూడ ఎత్తలేని బలహీనము, సన్నిపాతము మొదలగు వ్యాధుల నన్నిటిని ఈ తైలము పోగొట్టి, గర్భమును శుభ్రపరచి, సంతానమును కలిగించును. ఆరు విధము లయిన గొడ్రాలితనమును పారద్రోలును. గర్భోత్పత్తికి అడ్డము వచ్చు క్రిమి జాలమును చంపివేయును. దృఢ గాత్రులును. పూర్ణాయుః్కులును అగు సంతాన మును కల్గించును.

ఒక స్త్రీకి మూడు బుడ్ల మందు ఉపయోగింపవలెను. ఒక బుడ్డి ధర రు. 2-0-0. 3 బుడ్లు రు. 5-0-0.

తపాలా ఖర్చులు వేరు.

పళనివైద్య ఆసిరియర్, **ఆర్. ఎమ్. కె. వేలుస్వామి పిళ్లె,**

ముఖ్య కార్యాలయము; (హెడ్ ఆఫీసు) పళని. సిద్ధ వైద్యశాల, 18, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మే నెల 1-వ తేదినుంచి పరశువాకము హైరోడ్డు అని వ్రాయవలెను.